

РЕШЕНИЕ

№ 4656

гр. София, 04.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 03.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Александър Павлов, като разгледа дело номер **880** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.226 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.104, ал.1 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

С Определение №8024/21.07.2025г. по адм. дело №6002/2025г. Върховният административен съд (ВАС), състав на Трето отделение, е отменил Решение №11008/30.03.2025г., постановено по адм. дело №880/2022г. на Административен съд София – град (АССГ) в частта, имаща характер на определение, с която е оставена без разглеждане исковата молба на Г. И. Г. от [населено място], срещу Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), за присъждане на имуществени вреди в размер на 30243 (тридесет хиляди двеста четиридесет и три) лева, представляващи обезщетение за неполучени работни заплати за периода от 17.05.2017г. до датата на завеждане на исковата молба - 31.01.2022г., и е върнал делото за продължаване на съдопроизводствените действия по исковата молба на Г., касаеща претендираните имуществени вреди.

В мотивите на съдебния акт по адм. дело №6002/2025г. решаващият състав на ВАС е квалифицирал предявени искове за имуществени вреди като такива по чл.100, ал.4 и чл.104, ал.1 ЗДСл.

Съгласно изричната норма на чл.224 АПК указанията на ВАС по тълкуването и прилагането на закона са задължителни при по-нататъшното разглеждане на делото. Ищецът Г. И. Г. от [населено място] моли съда да осъди ответника да му заплати обезщетение за имуществени вреди, претърпени в периода 23.05.2017г. – 26.03.2019г. от незаконосъобразен и отменен административен акт – Заповед №РД-04/17.05.2017г. на председателя на ДАМТН, заедно със законната лихва за забава, смятано от 23.05.2017г. до 29.03.2022г. С Протоколно определение

от 14.10.2024г. съдът е допуснал, на основание чл.214, ал.1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), увеличение на размера на иска за имуществени вреди, който се смята предявен за сумата от 30243 (тридесет хиляди двеста четиридесет и три) лева, представляващи обезщетение за неполучени работни заплати за периода от 17.05.2017г. до датата на завеждане на исковата молба - 31.01.2022г.

Ищецът поддържа, че в резултат на незаконосъобразното прекратяване на служебното му правоотношение е претърпял имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от недействителния и отменен административен акт. Твърди, че в резултат на дисциплинарното уволнение, което е било признато от съда за незаконно, е бил възпрепятстван да упражнява конституционното си право на труд и по този начин е бил лишен от доходи от трудово и допълнителни възнаграждения, както и от пенсионни и здравноосигурителни вноски за периода.

Лично и чрез процесуалния си представител адв. С. П., ищецът моли съда да уважи предявения иск и да осъди ответника да му плати претендираното обезщетение за имуществени вреди, заедно със законната лихва. Претендира да му бъдат възстановени сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък, както и да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение на адв. П., на основание чл.38 от Закона за адвокатурата (ЗАДв.).

Ответникът - ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА МЕТРОЛОГИЧЕН И ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР, представлявана от председателя, оспорва иска по основание и размер по съображения, изложени подробно в Отговора на исковата молба от 03.06.2022г. (вх. №20836) и допълнение към него с вх. №21103/07.06.2022г. Чрез процесуалния си представител юрк. Ц. И. моли съда да отхвърли предявения иск за имуществени вреди и да осъди ищеца за разноски за юрисконсултско възнаграждение. Доводи за неоснователност на исковата претенция излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Прокуратурата на РБългария, представлявана в производството от прокурор П. от Софийска градска прокуратура, изразява становище, че искът е основателен и доказан и моли съда да го уважи до размера, установен в чл.104, ал.1 ЗДСл.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните и косвено се установява с приетите писмени доказателства, че до м. май 2017г. ищецът Г. Г. е бил държавен служител в ДАМТН на длъжност „главен експерт“ в Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“.

Със Заповед №Д-01/01.02.2017г. на председателя на ДАМТН ищецът е бил временно отстранен от работа, на основание чл.100, ал.1, т.2 ЗДСл., до приключване на образуваното срещу него дисциплинарно производство. Не се твърди по делото и не са ангажирани доказателства този административен акт да е бил оспорен от Г., поради което и съдът приема, че е влязъл в сила след изтичане на указания в него 14-дневен срок.

Със Заповед №РД-04/17.05.2017г. на председателя на ДАМТН на Г. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, на основание чл.90, ал.1, т.5 във вр. с чл.89, ал.1 и ал.2, т.5 ЗДСл и на основание чл.107, ал.1, т.3 ЗДСл е прекратено служебното правоотношение с държавния служител. Видно от отбелязването на последната й страница Заповед №РД-04/17.05.2017г. е била връчена на ищеца на 23.05.2017г.

С Решение №2599/18.04.2018г. по адм. дело №11366/2017г. АССГ е отменил Заповед №РД-04/17.05.2017г. на председателя на ДАМТН. Този съдебен акт е влязъл в сила на 13.03.2019г. след като е потвърден с Решение №3690 по адм. дело №7001/2018г. на ВАС, състав на Пето отделение.

В резултат на влязлото в сила съдебно Решение по адм. дело №11366/2017г. и на основание чл.122, ал.1 ЗДСл председателят на ДАМТН е издал Заповед №54/27.03.2019г. с която ищецът Г. е бил възстановен на преди заеманата длъжност „главен експерт“ в Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“.

Не се твърди по делото и не са ангажирани доказателства след отмяна на уволнението му ищецът Г. да е поискал от органа по назначаване да му бъде изплатено обезщетение за времето в което не е заемал държавна служба, на основание чл.104, ал.1 ЗДСл. Не са събрани и доказателства такова обезщетение да е било реално изплатено на ищеца след възстановяването му на преди заеманата длъжност със Заповед №54/27.03.2019г. на председателя на ДАМТН.

За изясняване на спорните факти по делото е приета съдебно-икономическа експертиза (СИЕ) с основни и допълнителни задачи. Съдът кредитира заключението на вещото лице Е. Ж. като обективно и компетентно дадено и съответно ще го обсъди при формиране на правните изводи.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск по чл.104, ал.1 ЗДСл. е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ, а разгледан по същество е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛЕН.

Съгласно приложимата норма на чл.104, ал.1 ЗДСл. когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

В процесния случай служебното правоотношение с ищеца Г. е било прекратено на основание чл.107, ал.1, т.3 ЗДСл. С влязло в сила на 13.03.2019г. съдебно решение на АССГ актът за прекратяване на служебното правоотношение е признат за незаконосъобразен и е отменен. Следователно с влизане в сила на съдебния акт по адм. дело №11366/2017г. за ищеца е възникнало право да получи обезщетение съгласно чл.104, ал.1 ЗДСл. за времето в което не е заемал държавна служба, но за не-повече от 6 месеца. Този период в случая е от 23 май 2017г. (датата на връчване на ищеца на акта за прекратяване на служебното му правоотношение) до 23 ноември 2017г. Не се твърди по делото и от ответника не са ангажирани, нито посочени доказателства, че в релевантния 6-месечен период Г. е бил назначен на друга държавна служба или е получавал възнаграждение за друга работа.

С приетата по делото Заповед №54/27.03.2019г. на председателя на ДАМТН за възстановяване на Г. на длъжност „главен експерт“ – длъжностно ниво по КДА: 7, експертно ниво: 3, ранг IV младши, се установява, че основното възнаграждение на ищеца към датата на влизане в сила на съдебния акт с който прекратяването на служебното му правоотношение е признато за незаконно, е в размер на 800 (осемстотин) лева. Според допълнителното заключение на приетата СИЕ през 2019г. за длъжността „Главен експерт“ в централната администрация, с изключение на администрацията на Министерски съвет (МС) и на министерството за експертно ниво 3 минималният размер на основната месечна заплата е бил 760 (седемстотин и шестдесет) лева, а максималният 2500 (две хиляди и петстотин) лева. Следователно определеният размер на основната заплата на ищеца при възстановяването му на работа със Заповед №54/27.03.2019г. е в

границите на нормативноустановения, съгласно чл.3, ал.3 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация и въз основа на него следва да бъде определен размерът на дължимото обезщетение за оставане без работа.

При това размерът на обезщетението по чл.104, ал.1 ЗДСл., изчислено за период от 6 месеца е 4800 (четири хиляди и осемстотин) лева ($800 \times 6 = 4800$). В останалата част до пълния предявен размер от 30243 лева искът е неоснователен. Както беше отбелязано, Законът за държавния служител предвижда специален ред за обезщетяване поради незаконно прекратяване на служебно правоотношение и установява максимален размер на дължимото обезщетение за имуществените вреди които служителят търпи – неполучаване на възнаграждение или получаване на по-ниско от досегашното такова за период от най-много 6 месеца от датата на уволнението. Следователно, макар за ищеца да е възникнало право на обезщетение за имуществените вреди, причинени от недействителния и отменен административен акт - Заповед №РД-04/17.05.2017г., той няма право на избор по кой ред да бъде реализирана отговорността на ответника и съответно да търси по-високо обезщетение от нормативно установеното. Такъв извод следва и по аргумент от чл.8, ал.3 ЗОДОВ, съгласно която когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага.

За пълнота на изложението съдът отбелязва, че на ищеца не се дължи обезщетение по чл.100, ал.4 ЗДСл, а такова по същество не се и претендира. Съгласно тази разпоредба държавният служител, който е бил незаконно отстранен от работа, има право на обезщетение при условията и по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Установява се с приетите и неоспорени писмени доказателства, че Г. е бил временно отстранен от работа със Заповед №Д-01/01.02.2017г. на председателя на ДАМТН, на основание чл.100, ал.1, т.2 ЗДСл до приключване на образуваното срещу него дисциплинарно производство. Не се твърди обаче, този административен акт да е бил признат за незаконосъобразен и да е бил отменен с влязъл в сила съдебен акт. Съгласно изричната норма на чл.204, ал.1 АПК иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред. След като това не е било сторено иск с правно основание чл.100, ал.4 ЗДСл. във вр. с чл.1 ЗОДОВ би бил процесуално недопустим.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема за основателна и доказана претенция в размер на 4800 (четири хиляди и осемстотин) лева, превалутирани в съответствие с чл.12 и чл.13 от Закона за въвеждане на еврото в РБългария (ЗВЕРБ) – EUR 2454.20 (две хиляди четиристотин петдесет и четири и 0.20 евро), обезщетение за времето от 17.05.2017г. до 17.11.2017г. в което ищецът не е заемал държавна служба. За разликата до пълния предявен размер от 30243 лева искът следва да бъде отхвърлен.

При направения извод за частична основателност на главния иск, основателна е и акцесорната претенция за законна лихва върху размера на присъденото обезщетение. Съгласно чл.86, ал.1 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Съгласно т.4 от Тълкувателно решение №3/2004г. на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им.

Следователно, в случая ответникът е изпаднал в забава от 13.03.2019г. – датата на влизане в сила на съдебния акт по адм. дело №11366/2017г. с който е отменена Заповед №РД-04/17.05.2017г. на председателя на ДАМТН. Основателна е претенцията за лихва за забава за времето от 14.03.2019г.

до датата на завеждане на исковата молба, както и от завеждане на исковата молба на 31.01.2022г. до датата на окончателното ѝ изплащане.

Съдът, по реда на чл.162, пр.1 ГПК, като съобрази, че не са необходими специални знания из областта на науката, изкуството, техниката или занаятите, изчислява сам размера на законната лихва чрез използване на електронния лихвен калкулатор за изчисляване на законната лихва върху публичните задължения, достъпен на официалната интернет страница на Националната агенция за приходите (НАП): http://nraapp03.nra.bg/web_interest/check_upWS.jsp. Законната лихва за периода от 14.03.2019г. до 31.01.2022г. върху сумата на обезщетението 4800 лева е в размер на 1406.77 (хиляда четиристотин и шест и 0.77) лева, превалутирани по реда на чл.12 и чл.13 ЗВЕРБ в размер на EUR 719.27 (седемстотин и деветнадесет и 0.27 евро).

Съгласно приложимата норма на чл.78, ал.1 и ал.3 ГПК ищецът и ответникът имат право да искат заплащане на сторените от тях разноски съразмерно с уважената и отхвърлената част от иска.

Ищецът е направил разноски в размер на 610 (шестотин и десет) лева за държавна такса и за СИЕ и в съответствие с уважената част от иска следва да му бъдат възстановени разноски в размер на 98 (деветдесет и осем) лева. Превалутирани съгласно чл.12 и чл.13 ЗВЕРБ дължимите на ищеца разноски са в размер на EUR 50.11 (петдесет и 0.11 евро).

Според регламента на чл.78, ал.8 ГПК в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай ответникът е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ във вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя размер на възнаграждението – 200 (двеста) лева, като в съответствие с отхвърлената част от иска му се дължат разноски в размер на 168 (сто шестдесет и осем) лева. Превалутирани съгласно чл.12 и чл.13 от Закона за въвеждане на еврото в РБългария разноските за юрисконсултско възнаграждение, дължими на ответника са в размер на EUR 85.90 (осемдесет и пет и 0.90 евро).

На разноски за адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от иска има право и адв. П., на основание чл.38, ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата (ЗА) и чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г. за възнаграждения за адвокатска работа (загл. изменено ДВ, бр.14/2025г.) – в размер на 491 (четиристотин деветдесет и един) лева. Превалутирани съгласно чл.12 и чл.13 от Закона за въвеждане на еврото в РБългария разноските за адвокатско възнаграждение са в размер на EUR 251.04 (двеста петдесет и едно и 0.4 евро).

Така мотивиран и на основание чл.203 АПК във вр. с чл.104, ал.1 ЗДСл., АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОСЪЖДА Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, представлявана от председателя, с адрес: 1797 С., [улица], на основание чл.104, ал.1 ЗДСл., да заплати на Г. И. Г., ЕГН [ЕГН], сумата EUR 2454.20 (две хиляди четиристотин петдесет и четири и 0.20 евро) – обезщетение за оставането му без държавна служба в периода от 23.05.2017г. до 23.11.2017г. , заедно със законната лихва върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба – 31.01.2022г., до окончателното ѝ изплащане. ОТХВЪРЛЯ иска за имуществени вреди на Г. И. Г. от [населено място] в останалата му част, до пълния предявен размер от 30243 (тридесет хиляди двеста четиридесет и три) лева (EUR 15463).

ОСЪЖДА Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, представлявана от председателя, с адрес: 1797 С., [улица], на основание чл.104, ал.1 ЗДСл., да заплати на Г. И. Г., ЕГН [ЕГН], сумата EUR 719.27 (седемстотин и деветнадесет и 0.27 евро) лихва за забава върху присъденото обезщетение за времето от 14.03.2019г. до 31.01.2022г.

ОСЪЖДА Г. И. Г., ЕГН [ЕГН], да заплати на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, представлявана от председателя, с адрес: 1797 С., [улица], сумата EUR 35.79 (тридесет и пет и 0.79 евро) – разноски по адм. дело №880/2022г., *по компенсация.*

ОСЪЖДА Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, представлявана от председателя, с адрес: 1797 С., [улица], да заплати на адв. С. М. П., с личен №[ЕГН], сумата EUR 251.04 (двеста петдесет и едно и 0.04 евро) за адвокатско възнаграждение по адм. дело №880/2022г., на основание чл.38, ал.1, т.3 ЗА.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова